

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 51856-08-16 פלוני נ' פלונית

בפני כבוד השופטת אילת גולן-תבורי

מבקש פלוני
ע"י עו"ד שירי רובינס גולן

נגד

משיבה פלונית

בעניין הקטינים:

___, יליד 2009 ת.ז. ___

___, ילידת 2011 ת.ז. ___

___, ילידת 2013 ת.ז. ___

החלטה

(לפי סעיף 15 לחוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), תשנ"א-1991

1. החלטה זו הינה בבקשת המבקש למתן החלטה מכוח סעיף 15 לחוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), תשנ"א-1991 ("חוק אמנת האג"), וניתנת במעמד צד אחד לאחר דיון ביום 13.9.16.
2. לטענת המבקש ("האב"), המשיבה ("האם") הרחיקה ממנו את ילדיו שלא כדין ובניגוד לסעיף 3 לאמנת האג, לאחר שביום 13.8.16 נסעה עם 3 ילדיהם הקטינים, ילידי 2009, 2011, 2013 לחופש לסבתא בישראל, ובפועל ביום 15.8.16 הודיעה לו שעזבה את ישראל לרוסיה יום קודם יחד עם הילדים ואינה חוזרת. על כן עתר לקבוע במעמד צד אחד כי ישראל היא מקום מגורי הילדים והרחקתם נעשתה שלא כדין.

3. המבקש הגיש את הבקשה במהלך פגרת בתי המשפט (ביום 23.8.16), ובהוראת מותב תורן נתבקש להגיש תחילה תדפיס כניסות ויציאות מן הארץ של המשיבה, וכן להמציא את הבקשה לתגובת המשיבה לכתובת הדואר האלקטרוני שלה.
4. משהוגשה בקשה נוספת בתיק, ונוכח דחיפות ההליך, נקבע בהחלטתי דיון ליום 6.9.16, לרבות הוראה למבקש להמציא למשיבה ההחלטה בדבר הדיון.
5. לדיון התייצבו המבקש וב"כ, המשיבה לא התייצבה. משעלה בדיון כי ההמצאה שבוצעה למשיבה הייתה באמצעות דואר אלקטרוני, ניתנה החלטתי כי יומצאו כתבי בי דין למשיבה גם ע"י המצאה אישית לאם- המשיבה בישראל (לביתה נסעו תחילה המשיבה והילדים, קודם לצאתם מישראל, לפי הנמסר בבקשה).
6. בנוסף, נתבקשה תגובת הרשות המרכזית בישראל, האמנם פנה המבקש לרשות והאם החל הליך במדינה אליה נטען כי הגיעו הקטינים. כך גם נקבע מראש דיון לאחר המועד לתגובה.
7. לקראת הדיון, הגישה ב"כ המבקש אישורי משלוח דואר אלקטרוני, ותצהיר שליח שביצע המצאה אישית לאם-המשיבה בישראל.
8. ברם, גם לדיון ביום 13.9.16 לא התייצבה המשיבה או מי מטעמה, אף לא הגישה תגובה.
9. תגובת הרשות המרכזית בישראל הוגשה בתיק, כי המבקש אכן פנה לרשות המרכזית בבקשה לסייע לו להחזרת הקטינים לישראל, נערכה פנייה לרשות המרכזית ברוסיה. טרם הוגשה שם התביעה או נתבקשה פסיקת בית המשפט.
10. בדיון, חזרה ב"כ המבקש על טיעוני הבקשה, והוסיפה כי למיטב ידיעת המבקש שלושת הילדים עודם ברוסיה. לשאלת בית המשפט השיבה כי לא הוגשה עדיין תביעה ברוסיה לפי חוק אמנת האג, נמסר למבקש על ידי הרשות המרכזית בישראל כי נערכה פנייה לרשות ברוסיה וכי הבקשה התקבלה ונשקלת.
11. לצורך מתן החלטה, ואף שבהחלטה בהתאם לסעיף 15 לחוק אמנת האג אין הכרח לשמוע עדויות או לבחון ראיות, נשאל המבקש על מסמכים שצורפו לבקשה, כמופיע בפרוטוקול (13.9.16).
- כך גם הצהיר בפני בית המשפט, כי ידוע לו שכתובת הדואר האלקטרוני וכתובת מגורי אם- המשיבה, לשם הוצעו ההמצאות, הן הכתובות הנכונות.
12. משכך ניתנת החלטה זו.

13. סעיף 15 לחוק אמנת האג קובע כי :

"הרשויות השיפוטיות או המינהליות של מדינה מתקשרת רשאיות, לפני הוצאת צו להחזרת הילד, לדרוש שהמבקש ישיג, מרשויות המדינה שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל של הילד, החלטה או קביעה אחרת שהרחקתו או אי החזרתו נעשתה שלא כדין כמשמעותן בסעיף 3 לאמנה, במידה שניתן להשיג החלטה או קביעה כאמור באותה מדינה. הרשויות המרכזיות של המדינות המתקשרות יסייעו עד כמה שאפשר למבקשים להשיג החלטה או קביעה כאמור."

14. פסיקת בתי המשפט לאורך השנים, קבעה כי יש גם ביכולתו של ההורה לפנות בבקשה זו, ואין הכרח כי הפנייה תעשה על ידי המדינה המתקשרת.

"אין צורך דווקא בהפנייה מטעם רשות מוסמכת או בית המשפט כתנאי לפנייתו של צד לפי סעיף 15 לקבלת חוות דעת, שכן, לפי הסעיף 29 לאמנה, אפשר למצות כל הליך בנוסף למפורט באמנה ולפיכך יכול צד לבקש חוות דעת שכזו לפי סעיף 29 והתוצאה היא זהה, היינו תמצא חוות דעת בפני בית המשפט."
(בע"מ (תל אביב) 1085/01 **בלומס נ' בלומס** (טרם פורסם) ; ע"מ (י-ם) 1109/06 ג.ה. נ' ג.י (24.12.06), תמ"ש (כ"ס) 29189-12-09 **צ.ע נ' צ.א.מ** (23.12.09)).

15. הדבר אף עוגן בתקנות סדר הדין האזרחי :

"בקשה לקבלת החלטה בדבר הרחקה או אי-החזרה שלא כדין, לפי סעיף 15 לתוספת לחוק, תוגש על ידי הטוען כי ילד הורחק ממנו או לא הוחזר אליו שלא כדין, בין אם היתה דרישה של הרשות המרכזית במדינת החוץ אליה הורחק הילד ובין אם לאו."
(תקנה 295 כב לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, תיקון משנת 2008).

16. פסיקת בתי המשפט עמדה על הקושי העולה בבקשה זו, שהרי לא אחת היא מתבקשת במעמד צד אחד, ולא דווקא לפניית הרשות המרכזית במדינה אליה נלקחו הקטינים.

עם זאת נקבע כי קושי זה מצטמצם, מאחר ואין מדובר אלא בסעד הצהרתי דקלרטיבי, אשר עימו יוכלו המשיבים להתמודד בהמשך ההליכים, במסגרת התובענה אשר תוגש בפני בית המשפט במדינה המתקשרת אליה הובאו הקטינים. ההורה אשר לקח את הילדים רשאי להעלות טענות 'הגנה' כנגד כך, בהליך שם. (תמ"ש 29189-12-09, שם).

17. עצם האפשרות להגיש את הבקשה אינה הופכת אותה לראויה בכל מצב, וההכרעה כאן – איננה באה במקום ניהול ההליך במדינה המתקשרת. (בע"מ 1930/14 פלוני נ' פלונית, (5.6.14)).

עם זאת, יתכנו מקרים בהם תנתן החלטה המאשרת את הבקשה, בנסיבות בהן יש בה כדי להגשים את תכלית האמנה בדבר ההיבטים האזרחיים של חטיפה בינלאומית של ילדים, שנחתמה בהאג ביום 25 באוקטובר 1980, תכלית המסייעת להליך העיקרי שיתנהל במדינה הזרה ולקדמו. (בע"מ 1930/14, שם).

18. מהנתונים שהוצגו בתיק על ידי המבקש ותשובותיו לשאלות, עולה כדלקמן: -
הצדדים הכירו בישראל וביום 08. __ נישאו כדמו"י (נספח ג לבקשה), גרו מאז תחת קורת גג אחת, במדינת ישראל, ומקום מגוריהם האחרון קודם לעזיבת המשיבה – ב____.
שלושת ילדיהם המשותפים של הצדדים נולדו בישראל (נספח ד, והעתקי תעודות הזהות נספחים א, ב). מלידתם גרו בישראל, ולמדו במסגרות החינוך בה (נספחים ה, ו).
הילדים היו רשומים בקופת חולים (נספח ז), ונתקבלה עבורם קצבת ילדים מהמוסד לביטוח לאומי (נספח ח).
כמו כן הוגשו אישורים מעיריית ____ המעידים על רישום הקטינים למסגרות החינוך בעיר, בית ספר ושני גנים, לשנת הלימודים תשע"ו.

19. יובהר כי לא התקיימו הליכי משמורת בבית המשפט בישראל בעניינם של הקטינים, ולא נפסקה משמורתם בידי מי מההורים.

20. מתעודות "בירור פרטים על נוסע" שהגיש המבקש בתיק עולה כי המשיבה והקטינים יצאו את גבולות מדינת ישראל ביום 14.8.16, ולא שבו מאז.

המבקש הציג מסרונים נטענים מהמשיבה, שאין בכוונתה להחזיר את הילדים, הם לא חזרו לתחילת שנת הלימודים, והוא לא הצליח לאתר היכן נמצאים בדיוק או לדבר עימם. המבקש הבהיר בבקשה כי לא נתן הסכמה לעזיבת הקטינים את ישראל.

21. השימוש בהוראת סעיף 15 לחוק אמנת האג נעשה במשורה. בנסיבות שפורטו כאן הרי שגם בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון (בע"מ 1930/14 לעיל), עומדת הבקשה במסגרת ההלכה, ומאפשרת להיעתר לבקשה.

במקרה דנן, יש הצדקה למתן סעד הצהרתי, שהרי דחייתו ובפרט נוכח מחדלה של המשיבה מלהגיב או להתייצב - היא ריקון ההוראה מתוכנה, ודומה כי למקרים מעין אלה נועדה.

22. יודגש כי אין באמור כדי לייתר הגשת התובענה הנכונה במדינה המתקשרת, או למנוע מהמשיבה להעלות הגנות הקבועות באמנה בהליך המתאים שם, או בכל הליך אחר כדן.

לכשיפתח ההליך המשפטי במדינה בה נמצאים הילדים, ישמעו בו טיעונים לגופם של דברים, ומבלי למעט מזכותה של המשיבה להעלות טענותיה שם.

23. לאור כל האמור לעיל נקבע כי הרחקת הקטינים שבכותרת ממקום מגוריהם בישראל נעשתה שלא כדן.

24. ב"כ המשיב תמציא החלטה זו למשיבה בתוך 7 ימים.

העתק יומצא לרשות המרכזית בישראל.

ההחלטה מסיימת ההליך.

בנסיבות העניין ומשלא הוגשה תגובה, אין צו להוצאות.

המזכירות תסגור התיק.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ו, 15 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.

אילת גולן-תבורי, שופטת